

A gázprogram végrehajtásának ellenőrzése

A KNEB nagy fontosságú vizsgálatát

A népi ellenőrzés mozgalmasnak ígérkező második féléről tájékoztatták hétfőn az újságírókat. Beszámoltak arról, hogy a következő hetekben, hónapokban több olyan országos vizsgálat tapasztalatait terjesztik a Gazdasági Bizottság, illetve a Minisztertanács elé, amelyek a közelmúltban zárultak le, vagy júliusban, esetleg augusztusban fejeződnek be. Közéjük tartozik például a dolgozók beadványainak intézéséről

szóló jelentés. Az OKISZ előterjesztésével egyidejűleg kerül majd a Minisztertanács elé a lakosság részére végzett javítószolgálati ipari és kereskedelmi tevékenység vizsgálatának anyaga is.

A második félében újra napirendre tűzik a bejelentések és panaszok intézését. Foglalkoznak majd a dolgozók üzemi-szociális helyzetének alakulásával; elsősorban a munkásszálásokra és az egyéb hasonló létesítmények-re összpontosítják a figyelmet.

Megvizsgálják a leszállított áru ruházati cikkek termelésének és kereskedelmi forgalmának alakulását.

Arra keresnek választ, hogy a februári árszállítás után az ipar és a kereskedelem megfelelően gondoskodott-e a megnövekedett kereslet kielégítéséről. Megnézik, hogy a termékek természetes cserélődésével, a választék felújításával egyidejűleg nem jelentkezik-e áremelési tendenciák, s hogy a kereskedelem és az ipar megfelelően éli-e az új szerződési rendszer lehetőségeivel. Ugyanakkor tapasztalatokat gyűjtöttek a rugalmasabb kereskedelem és készletgazdálkodás elősegítésére megteremtett, s a kereskedelmi vállalatok hatáskörébe utalt kockázati alap felhasználásáról, együttműködéséről.

Népgazdaságunk energiazolgáltatásának egyik fontos területét, a gázprogram végrehajtását öleli fel.

A KNEB egy másik soron következő vizsgálata, amelyre meg akarják állapítani, milyen eredménnyel valósult meg a korábbi kormányhatározatok, s milyen további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a kitűzött célt időben és gazdaságosan érjék el. Az ellenőr-

zésnél egyebek között felmérik: kiaknázzák-e az ország földgázkészletében rejlő lehetőségeket, összehangolják-e az üzemek és a lakosság érdekeit, s a vezeték-hálózat bővítését, megfelelően követik-e az egyéb szükséges beruházásokat.

Helyet kapott a munka-programban a vegyipari és élelmiszeripari gépgyártás, továbbá a tartós fogyasztási cikkek korszerűségének vizsgálata.

A járművek száma növekedésének tükrében ellenőrzik majd a közutak építésének, korszerűsítésének, felújításának helyzetét, ütemét és foglalkoznak majd a mezőgazdaság üzemi úthálózatának problémáival is. Felfigyeltek arra, hogy hazánkban a belvizek miatt mintegy 500 000 hold esik ki a termelésből. S hogy a rétegek és legelőknél ma több mint 30 százalékkal kisebb a fűhozama, mint a felszabadulás előtt volt. Ezért a második félében sort kerítenek mind a rét- és legelőgazdálkodás, mind a belvízrendezés vizsgálatára is.

Összhangban a kor követelményeivel

A második öt éves terv végén a tudományos kutatóintézetekben dolgozó kutatók száma meghaladta a hatvezret, az intézetek munkatársainak összlétszáma pedig a huszonkétezer főt. A felsőfokú oktatási intézményekben több mint hatézer oktató, tudományos kutató tevékenykedett, s előbbieknek mintegy húsz, utóbbiaknak több mint huszonöt százaléka tudományos fokozatot birtokosa. Nem tollforgatói túlzás azt állítani: hatalmas erőt képviselő szellemi hadsereg ez, ha erőt valóban az alapvető és leglényesebb társadalmi-tudományos problémákra koncentrálna. Az utóbbi évek tapasztalatai, a jelentős eredmények ellenére is arra figyelmeztettek, hogy sokkal hatékonyabban kell kamatoztatnunk a tudományos kutatásba fektetett szellemi és anyagi energiákat, a kor követelményeire igazodva meghatározni a továbbfejlesztés útját. A párt Politikai Bizottságának határozata „A tudományos kutatómunka helyzetéről és a legfontosabb tennivalókról” - amit a Pártélet júniusi száma közölt - e feladatot végzi el.

A nagyjelentőségű - mert hosszú időre a fejlődés elvi irányát meghatározó - általános eredmények számbavétele mellett sokoldalúan elemzi azokat az okokat, melyek az adott szellemi és anyagi lehetőségek jelenlegi erőteljesebb kihasználását akadályozták, vagy akadályozzák. Az okok között első helyen kell említeni a tudományos kutatómunka irányításának, szervezésének és összehangolásának nem megfelelő színvonalát, valamint a társadalmi - népgazdasági célok és a tudományos munka közötti szoros kapcsolat hiányát. A lehetőségektől való elmaradásban szerepe van annak

is, hogy nemegyszer szabjektivizmus érvényesül a kutatási témák kiválasztásában, illetve annak is, hogy az anyagi és erkölcsi érdekesség jelenkori rendszere nem ösztönzi eléggé sem a kutatókat, sem a kutatási intézményeket a társadalmilag legfontosabb feladatok megoldására.

Tény: az alap-, az alkalmazott és a fejlesztési kutatások, azaz a tudományos kutatómunka egésze még átmenetileg sem vonatkoztatható el a gazdasági realitásoktól. Mégis, nem ritkán tapasztalhattuk, első sorban ipari nagyvállalatoknál, hogy a felhasználásra kapott tudományos eredményeket csak nagy nehézségek árán ültethették át a gyakorlatba, mert a kutatók nem fordítottak kellő figyelmet a felhasználó - ez esetben az iparvállalat - adottságaira. És igaz ennek fordítottja is: sokszor kárba vesznek jelentős hasznalható kutatási eredményeket, mert a felhasználók nem biztosítják a kiaknázásukhoz szükséges feltételeket. A Politikai Bizottság határozata joggal állapíthatja tehát meg, hogy gazdasági mechanizmus reformjával párhuzamosan határozott intézkedések sorozatára van szükség a hatékonyabb tudományos kutatómunka biztosítása érdekében.

A korszerű gazdaság egyetlen ágazata sem nélkülözheti a korszerű kutatási eredményeket: olyan egymásra hatás ez, ahol mindkét alkotóelem többre, jobbra sarkallja önmagát, s a másikat is, s eközben elősegíti az általános műszaki-technikai színvonal emelkedését, a társadalmi szükségletek fokozott kielégítését. A határozatba foglalt, idevágó útmutatást úgy fogalmazhatnánk, hogy: minden a megfelelő szinten történjék. Az

alaputatások a távlati népgazdasági célok előkészítéséhez az alkalmazott kutatásból egy-egy iparág feladatait, a fejlesztési kutatások pedig a termelő vállalatok aktuális célkitűzéseit szolgálják. Azonos helyzetet kell teremteni a kutatásokra vonatkozó döntések meghozatalánál is az országos jelentőségű komplex-problémákat országos szinten, de a helyi, részfeladatokat szolgáló kutatási kérdéseket helyben döntések el. És még egy dolgot: hangsúlyosan utal arra a Politikai Bizottság határozata, hogy a jelenlegi sokkal erőteljesebben kell kamatoztatnunk a nemzetközi együttműködésben rejlő lehetőségeket.

A jövőt illetően a határozat kérdéscsoportok sorában teremti világos helyzetet: megállapítja, hogy nagyobb gondot kell fordítani a vidéki tudományos centrumok fejlesztésére, s a gazdaságirányítási rendszer reformjának keretein belül biztosítani kell egyrészt a kutatómunka koncentrációját, másrészt az iparvállalatok érdekességét az új tudományos eredmények gyors és széles körű alkalmazásában. Ezért - többek között - kívánatosnak tartja az üzemek és kutatóhelyek szerződéses rendszerének további erősítését, a finanszírozás módszereinek alkalmazását, s egyes fejlesztési intézetek nagyrészt meglévő kapcsolatait. A határozat befejező, összegező része társadalmi feladatokat jelöl meg olyan közhangulat kialakítását, amelyben a tudományos kutatás a társadalom igényeivel indul ki, a gyakorlat pedig fokozottan igényli, s gyorsabban alkalmazza a tudományos eredményeit. És e társadalmi feladat valóban mindannyiunk dolga: a magunk, a jobb holnap érdekében. E. T.

Naponkénti vizsga

Szeged-Rökuson jó hírneve van a Kossuth Lajos szűzrúti tanulóboltnak, az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat 12-es árudájának. A II. kerületi tanácstól ellenőrző Molnár István legutóbbi látogatásakor ezt jegyezte be az ellenőrző naplóba: „A II. kerületnek ez a legszebb árudája.” Ez a bejegyzés fedő a valóságot; szemét gyönyörködött az árúk dekoratív elhelyezése az üzletben, szinte minden áruféleség kínálta magát a vevőknek. Még a földesárúk részlegében is példás a tisztaság, noha ezekkel az árúkkal jobban együtt jár a szemetelés; lehullik a zöldséglevél, a hagymáról a száraz külső burok, a burgonyán maradt föld, homok szétszóródik stb. S nemcsak az üzleti rend és tisztaság fogja meg a látogatót: a raktlár is rendezett.

Nem vallahak szégyent

Minden mozzanat lényeges ebben az üzletben, hiszen az itt tanuló leendő kereskedők, szakközépiskolások és ipari tanulók egy életre szólóan sajátítják el az üzleti élet, a kulturált kereskedelem alapjait. Király József 1962 óta vezeti ezt az üzletet, s azóta mintegy 100 fiatal kereskedő tanult a keze alatt. Segítői a felelősségteljes munkában a két műszakvezető, s egyben helyettes üzletvezető, Bitó Mihályné és Turzó Ferenc. Az ősszel itt kezdik majd szakmai gyakorlatukat az első szakközépiskolások, akik felváltják az „öregeket”. Az utolsó években ezekben a hetekben lettek szakmunkások, s bárhol odaállhatnak majd a pult mögé, tudásukkal, felkészültségükkel nem vallahak szégyent.

A fiatal kereskedőjelöltek szocialista brigádba tömörülve látják el feladataikat. Az ipari tanulók egyazon brigádban dolgoznak a szakközépiskolásokkal. Egyik brigád József Attila, a másik Petőfi Sándor nevet viseli. Az előbbi brigád vezetője Szabó Julianna utolsó éves ipari tanuló, aki most szabadul, s helyét átadta a harmadéves jelölt Horváth Arankának. A Petőfi-brigádtól az utolsó éves Orincák Éva is most vált meg, s utóda az ugyancsak jó tanu-

lók között is első Szorocsek Teréz. A két brigádnak már komoly múltja van: egymás után háromszor nyerték el a szocialista brigád címet.

Lelkiismeretesen

Versenyhátsáka az újszegedi ABC-áruháza tanuló volt, akiket eddig még minden esetben megelőztek. Szorgalmuknak is köszönhető, hogy ennek a tanulóboltnak a forgalma 50 százalékkal növekedett, s „kálófelhasználásuk” a tanulóboltra érvényes kereteken belül maradt. Letérfelszámolásuk legutóbbi is olyan pontos volt, hogy egy fillért sem vettek igénybe a rendelkezésükre álló kálóból, pedig az első évesek gyakorlatlanságuk folytán olykor tévedhetnek is.

Annál inkább segítenek nekik korrigálni a hibát, hogy a hibapontok csökkentenek. A tanulóknak a munkában megnyilvánuló szorgalma, lelkiismeretessége párosul a jó tanulmányi eredménnyel az iskolában is. A brigádok vállalásainak ez az egyik leglényesebb pontja és az, hogy a legjobb tanulók gyengébb társaiknak rendszeresen segítenek.

Összefoglalás ereje megnyilvánul a társadalmi munkában is. A rendkívüli csúcsforgalmi napokon az éppen szabadnaposok beállnak társaikkal mellé a pult mögé, hogy a vevőket igényüknek megfelelően gyorsan és pontosan kiszolgálják. A jó kereskedőt szeretik a vásárlók, akik kiszolgálás közben minden mozdulatát megfigyelik a tanulóknak. S az első benyomás nagyon is lényeges a vásárlók számára. Ez dönti el, hogy más alkalommal is ugyanahhoz a tanuló fiúhoz vagy lányhoz fordul-e vásárlási szándékával, avagy választ egy másik kiszolgált.

A műszak után

A sok tanulóval nem kevés a gondja az üzletvezetőnek sem, aki egy kicsit a szülők szerepéből is ad fiatalnak, lányainak. Arra törekszik, hogy tanulóiban a jó emberi vonások erősödjének meg, vagyis figyelemmel kíséri őket akkor is, amikor műszak végén levetik magukról a köpenyt, s felöltik utcai ruhájukat, elmennek haza. S ha a fiataloknak olyan problémájuk van, amelyet egymaguk nem tudnak

megoldani, akkor készséggel segít nekik Király József üzletvezető, hiszen nemcsak azzal bízták meg, hogy a tanuló szakmai tudását segítse érvényesíteni, hanem azzal is: milyen ember válik belőlük?

Hogy ez az igyekezete eddig is eredményes volt, azt bizonyítja, hogy volt tanulóik között a legutóbb visszamennek az üzletbe látogatóba, vagy éppen tanácsot kérni. A keze alatt tanult és vált jó kereskedővé Dobos József és Terhes Antal is, mindketten árudavezetők már.

Üresek

a panaszkönyv lapjai

S nap mint nap nemcsak a boltban vizsgálják a leendő kereskedők, Kijárnak mint mozgóórárusok a környező üzemekbe, a gázműhöz, a DÁV külső telepére, a cipőipari ktsz-hez, az élelmiszer-gépgyártásba. Reggelente tejet, süteményt, édességet és hentesárut árusítanak a dolgozók között. Három tanulóra bízzák a kiszállított árut, s kollektíven felelősek azért, hogy üzemi vásárlóikat pontosan úgy szolgálják ki, mintha azok bent vásárolnának az üzletben. S munkájukat önmaguk is figyelemmel kísérik. Brigáderterekkel beszélnek meg az eredményeket, s vonják le az esetleges hibákból a tanulságokat.

Helytállásukról egy momentum már most is bizonyít: a panaszkönyv lapjai üresek, egyetlen vevő sem emelt eddig kifogást munkájukra.

L. F.

Összevont párttaggyűlés a szegedi tudományegyletmen

A tanév befejezése alkalmából összevont taggyűlést tartottak a József Attila Tudományegylet pártalapszervezeteinek tagjai a Dugonics téri központi épület aulájában. A taggyűlésen részvett Siklós János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, Sipos Géza, a városi pártbizottság titkára, Kovács Ferenc, a Művelődésügyi Minisztérium főosztályvezető helyettese.

Dr. Márta Ferenc, az egyetemi pártbizottság titkára nyitotta meg a taggyűlést, majd dr. Kocsondi András

titkárhelyettes ismertette a végrehajtó bizottság beszámolóját. Részletesen elemzte a pártalapszervezetek, a kommunisták, az ifjúsági szervezet munkáját, foglalkozott a kommunista szakemberképzés eredményeivel, feladataival, a tudományos kutatások helyzetével, problémáival, s a többi között hangsúlyozta, hogy az oktatás és a világnézet nevelés minden tanszék feladata.

A taggyűlésen felszólalt Siklós János és Kovács Ferenc is.

Szabadságon a gyár Nagyjavítás, takarítás a cipőgyárban

Tíz év óta egy időre minden nyáron leállnak a szalagok, megkezdődik a gépek javítása, a termék nagytakarítása a szegedi cipőgyárban. Az idén július 4-től 18-ig tart ez az időszak, s ilyenkor a munkások, a művezetők egyidőben mennek szabadságra. Akik maradnak - körülbelül 50-en - azoknak bőven van mit csinálni a tűződében, a szabászatban, s az előkészítő üzemben.

Ez a nap a masina „lelké- nél”, a tömítő gyűrűk vizsgálata tartunk. Ez az automata öt különböző műveletet végez egyszerre. Öt éve két műszakban, délelőtt és délután dolgozik egyfolytában szinte hibátlanul, belülről most nézzük meg először. Szerencsére rendben van, de ettől függetlenül minden részét aprólékosan szemrevételezzük. Rajtuk most nagy a felelősség, mert ha egyszer megindul a termelés, nincs mód az újbóli felszerelésre, javításra. Minden tudásunkkal azon vagyunk, hogy ne legyen baj.

Hujber Róbert villanyszelrelő az eletromos berendezéseket „dolgozza meg”. Ilyenkor a nagyjavítás idején az egész vezetékrendszer, a biztosítéktól a gépekig megvizsgáljuk, kicseréljük az elhasználódott, vagy gyanús vezetéseket, kapcsolókat, ellenőrző lámpákat stb. Fontos feladat a munkavédelmi és biztonsági tartozékok felülvizsgálata is, ezért erre szintén nagy gondot fordítunk.

Aprólékosan

Az üzemekben - első pillantásra - még minden a feje tetején áll. A szék az asztalokon, a gépek összetolva, a padló friss olajozással csillog. Mindez a néhány nap múlva elért eredményt, a rendet sejteti.

A tűzőüzem új szalagjánál Weber Gyuláné művezető irányításával seprős, portólós asszonyhad tevékenykedik. A legelégültebb helyreklő is eltávolítják a port, a bór-hulladékot. Mindezt aprólékos figyelemmel végzik, látszik, hogy tudják, milyen

fontos a tiszta gép a termékben. Tudják, hiszen ők dolgoznak rajta. Az ügyvezető alkalmassággal vezeti a gépet, ahol a cipőalkatrészeiből összeállítják - a takarítás után - a falakat is újrafestik. Az asszonyok viadaman mondják: a többiek rá sem ismernek majd erre a teremre. A frissen festett, új színű falak között a munka is jobban megy majd.

Alkatrészgond

Kocsis Ferenc technológus Horváth Ferencné és Simon István karbantartó műszerész közösen „konzultál” egy szélézőgép fölött. A legnagyobb gondunk az alkatrészhány - mondja Simon István, majd így folytatja: - Jó néhány géppünkhöz egyáltalán nem küld a gyár pótalkatrészt, ezért nem tudjuk a hibásakat cserélni. A régiéket meg már kikoptak. Ennél a szélézőgépénél például nincs megfelelő kék, ami a bőrt kellően elvékonyítaná.

Greminger Dezső főmérnök azért panaszodik, hogy a csehországi Swit gyárból származó automatákhoz alig kapnak pótalkatrészeket. Ebből, sajnos, nagyon sok babjuk származhat, leállhat emiatt egy-egy gép.

Hiába rendelünk évekenkel előre, mégsem kapunk eleget és idejében - mondja. A gyárban most kézi munkával, részlelve, fűrésszel, kőszűrővel igyekeznek a hiányzó, a legnépszerűbb, lenebb alkatrészeket pótolni. Úgy néz ki, ez a munka is az előző évekhez hasonlóan sikerülni fog. Július 18-án „visszajön a gyár a szabadságról”, s tisztán, olajozottan újjól elindulhatnak a szalagok.

Matkó István